گەلی خەلکی؛ مسوگەر خودێ یێ پاقژە و ژ تشتێ پاقژ)) پێڤەتر چ تشتان قەبویل ناکەت و ب ڕاستی خودێ ب وی تشتی فەرمان ل باوەرداران کرییە یێ فەرمان پێ ل پێغەمبەران کری

ژ ئەبو هورەیرەی (خودێ ژێ ڕازی بیت) گۆت: پێغەمبەرێ خودێ (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: ((مسوگەر خودێ یێ پاقژە و ژ تشتێ پاقژ پێڤەتر چ تشتان قەبویل ناکەت و ب ڕاستی خودێ ب وی تشتی فەرمان ل باوەرداران کرییە یێ فەرمان پێ ل پێغەمبەران کری. ڤێجا (خودایێ مەزن) گۆت: {يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنْ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا}، ئانکو: ((گەلی پێغەمبەران؛ ژ تشتێن پاقژ بخۆن و کارێ باش بکەن))، دیسان (خودایێ مەزن) گۆت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ}، ئانکو: ((گەلی ئەوێن هەوە باوەری ئینای؛ ژ تشتێن پاقژ یێن مە کرینە ڕزقێ هەوە بخۆن)). پاشی بەحسێ وی زەلامی کر کو گەشتەکا درێژ دکەت، پرچ و جلکێن وی دبەلاڤە و تۆزەکینە، دەستێن خۆ بۆ ئەسمانی درێژ و بلند دکەت (دوعا ژ خودێ دکەت و هەر دکەتە گازی و دبێژیت): یا خودێ! یا خودێ! و خوارنا وی یا حەرامە، ڤەخوارنا وی یا حەرامە، جلکێن وی دحەرامن و ب حەرامییێ یێ مەزن بووی و گوشتێ خۆ ب حەرامی یێ گرتی، ڤێجا ما چاوا دێ بەرسڤا وی هێتە دان (و دوعایێن وی هێنە قەبویلکرن)؟!)).

[صحیح] [رواه مسلم]

پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) دەنگوباس ب وێ چەندێ دا کو خودێ یێ پاقژ و پیرۆز و بلند و دویرە ژ کێموکاسی و عەیبان و یێ سالۆخەتکرییە ب هەمی سالۆخەتێن تەمامەتییێ، کا چاوا خودێ چ گۆتن و کریار و باوەرییان ژی قەبویل ناکەت ژ مرۆڤی ئەگەر د پاقژ نەبن، کو ئەوە یا ب تنێ بۆ خودێ دهێتە کرن و ل دویڤ ڕێك و ڕێبازا پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) بیت و نابیت ب تشتەکێ دی ژ بلی ڤێ مرۆڤ خۆ نێزیکی خودێ بکەت، و ژ مەزنترین تشتێ مرۆڤ کارێن خۆ پێ پاقژ دکەت و کارێن مرۆڤی بهێنە وەرگرتن، ئەڤەیە خوارنا مرۆڤی یا پاقژ بیت و ژ مالەکێ حەلال بیت، مرۆڤ ب ڤێ خوارن و مالێ حەلال کارێ خۆ پاقژ دکەت، ژ بەر هندێ ژی خودێ ب وی تشتی فەرمان ل باوەرداران کر یێ فەرمان پێ ل پێغەمبەران کری، کو ئەو ژی خوارنا حەلال و کارێ باش بوو، ڤێجا گۆت: {يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنْ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ}، ئانکو: ((گەلی پێغەمبەران؛ ژ تشتێن پاقژ بخۆن و کارێ باش بکەن، ئەز ب وی تشتێ هوین دکەن یێ زانامە))، دیسان (خودایێ مەزن) گۆت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ}، ئانکو: ((گەلی ئەوان یێن باوەری ئینای؛ ژ تشتێن پاقژ یێن مە کرینە ڕزقێ هەوە بخۆن)). پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) هشیارکرن ژ خوارنا حەرام کر کو دبیتە ئەگەرێ خرابوون و قەبویلنەبوونا کاری، خۆ ئەگەر مرۆڤی ئەگەرێن قەبویلبوونا ب سەرڤە ژی ل دەڤ خۆ پەیدا کربن، ژ وان ئەگەرێن سەرڤە یێن کار و دوعا پێ دهێنە وەرگرتن: ئێك: درێژکرنا گەشتێ بۆ ئەنجامدانا عیبادەتان وەکی حەجێ و جیهادێ و گەهاندنا پەیوەندییێن مرۆڤاینییێ و ژ بلی وان. دوو: قژبوون و بەلاڤبوونا پرچێ ژ بەر شەنەکرنا وێ، و گوهۆڕینا ڕەنگێ وی و ڕەنگێ جلکێ وی ژ بەر ئاخێ و تۆزێ، ئەڤە ژی نیشانا هندێیە ئەو یێ تەنگاڤە. سێ: دەمێ دوعاکرنێ دەستێن خۆ بۆ ئەسمانی بلند دکەت. چار: ب ناڤێن خودێ (یا ڕەب یا ڕەب) هەوارێن خۆ دگەهینیتە خودێ و (ئیلحاحێ) تێدا دکەت! د گەل هەبوونا ڤان هەمی ئەگەرێن بەرسڤدانا دوعایێ؛ بەلێ بەرسڤا وی نەهاتە دان، ئەڤە ژی چونکی خوارن و ڤەخوارن و جلکێ وی هەمی ژ حەرامییێ بوون، و ب حەرامییێ یێ مەزن بووی، لەوا ئەو کەسێ ئەڤە سالۆخەتێن وی بن؛ یێ دویرە ژ هندێ بەرسڤا وی بهێتە دان، و ما چاوا دێ بەرسڤا وی هێتە دان!